

STATSMINISTEREN OM DEN ØKONOMISKE SITUASJON:

- Nødvendig med bredt samarbeid for sysselsetting og vekst (Utdrag av foredrag i Produksjonsteknisk Forskningsinstitutt, Bardøla, 11.3.1983).

Vi er ikke flere i dette land enn at det burde være mulig å få til et reelt samarbeid på tvers av parti- og organisasjonsgrenser for å overvinne våre felles problemer. Forutsetningen må imidlertid være at man ikke gjennom kortsiktige, populære tiltak velger å skyve problemene foran seg. Inntektsoppgjøret - som omfatter både myndighetene og en lang rekke organisasjoner - og Stortingets behandling av sysselsettingspolitikken vil være avgjørende prøver på viljen til slikt samarbeid.

Også den ferske OECD-rapporten fremhever at Norge bl.a. pga. vårt sosiale samarbeidsklima burde ha bedre muligheter til å få en tilfredsstillende økonomisk utvikling enn mange andre land. Men for å oppnå dette, må vi også ta OECD-rapportens sterke advarsler på alvor. Det er egentlig bemerkelsesverdig at en internasjonal og uavhengig organisasjon så markert slår fast at vi av hensyn til konkurranseevnen burde hatt en nedgang i reallønnen i år. Med den fortsatt synkende lønns- og prisstigning i flere av våre konkurrentland, blir det stadig mer vanskelig overhodet å se noen annen mulighet for å sikre at norske produkter kan bli billige nok til å bli solgt, slik at vi kan opprettholde sysselsettingen.

Også et partipolitisk samarbeid for å bringe landet ut av krisen må bygge på langsiktige interesser, og motstå fristelser til overbud. Det er i dagens situasjon begrenset rom for offentlige bevilgninger, dersom vi samtidig ønsker å sikre sysselsettingen på lengre sikt. Vi må huske at en markert fallende prisstigning i dag er et av de få lyspunkter for norsk økonomi, noe som viser at vårt langsiktige arbeid begynner å gi resultater. Men dersom vi nå "åpner slusene"

gjennom forsøk på å bevilge oss ut av krisen vil landet raskt være tilbake i den onde sirkel som er hovedårsaken til dagens problemer.

På samme måte har vi også en plikt til å vurdere spørsmålet om rentenedgang og eventuelle økte kredittrammer i lys av ønsket om å redusere prisstigningen og sikre konkurransevnen. Som påpekt av blant andre Industriforbundet og Bankforeningen, vil en isolert rentenedsettelse med dagens lånekøer kunne gjøre det vanskeligere for bedriftene å få lån og forsterke presset på det uregulerte kredittmarked. Spørsmålet om hvorvidt det er forsvarlig å tillate større utlåning som også kan gi grunnlag for en naturlig reduksjon i rentenivået, vil Regjeringen vurdere i det reviderte nasjonalbudsjett i april i lys av bl.a. inntektsoppgjøret.

Som kjent er det i disse dager visse tegn som kan tyde på at et internasjonalt økonomisk oppsving er i vente. Men det er grunn til å understreke at en eventuell økonomisk oppgang på ingen måte kan løse de kostnadsmessige og strukturelle problemer som i dag er den største trussel mot sysselsettingen i Norge. Det hjelper lite at etterspørselen etter varer øker, dersom vi fortsatt produserer varer som er for dyre eller som det ikke lenger er det samme behov for.

På denne bakgrunn blir det særlig viktig å ta på alvor OECD's faglige anbefalinger i sin siste rapport om Norge. Her fremheves viktigheten av tiltak for flere omstillinger, økte stimulanser til innsats og mer effektiv ressursutnyttelse. I likhet med Regjeringen mener derfor OECD's økonomer bl.a. at marginals-katten må reduseres og at statlige overføringer og subsidier må reduseres. Den voksende usikkerheten om de fremtidige oljepriser og oljeinntekter bare forsterker nødvendigheten av en slik strategi for arbeid og vekst i vårt konkurranseutsatte næringsliv.